

Redactioneel

Met genoegen sturen we jullie de eerste digitale nieuwsbrief van Alleato voor ouderinitiatiefgroepen die zich inzetten voor gemengde scholen in de gemeente Utrecht. Door middel van deze nieuwsbrief hopen wij jullie op de hoogte te houden van ontwikkelingen bij andere ouderinitiatiefgroepen, relevant gemeentelijk en landelijk beleid rond gemengde scholen, en praktische instrumenten die jullie werk makkelijker maken.

Alleato ondersteunt momenteel vijf ouderinitiatiefgroepen in Utrecht: OBS De Cirkel, De Pijlstaart, De Kameleon, De Notenboom en OBS De Klimroos (voorheen OBS Parkwijck). De gemeente Utrecht financiert deze ondersteuning.

Leuk om te vermelden is dat wij onlangs hoorden dat Yvon Jaspers – bekend van o.a. Boer zoekt vrouw- haar kind op een gemengde buurtschool gaat doen, vanwege de mogelijkheden om met kinderen van andere achtergronden in contact te komen. Zo zie je maar. Jullie zijn niet de enigen! Zie het verslag van de conferentie ‘Kleur in de klas’ in deze nieuwsbrief.

Op 20 januari jl. zijn wij bij een overleg in Den Haag geweest van de vaste Kamercommissie van onderwijs over segregatie in het onderwijs. Een kort verslag hiervan vind je onder ‘Landelijk beleid’ in deze nieuwsbrief. Daarmee geven wij jullie meteen een stemadvies voor de gemeenteraadsverkiezingen.

Wij hopen dat deze nieuwsbrief jullie inspireert. Reacties zijn van harte welkom, deze kunnen gestuurd worden naar: justine.anschutz@alleato.nl

De volgende nieuwsbrief verschijnt omstreeks juni 2010.

Justine Anschutz, projectleider Ouderinitiatiefgroepen gemengde scholen

Inhoud:

1. In de schijnwerpers: Ouderinitiatief De Klimroos in Leidsche Rijn
2. Gemeentelijk beleid
3. Landelijk beleid
4. Conferentie Kleur in de Klas
5. Aankondigingen
6. Praktische tools
7. Kennisbankje

In de schijnwerpers: Ouderinitiatief De Klimroos in Leidsche Rijn

De Klimroos was tot 1 februari 2009 OBS Parkwijk. OBS Parkwijk was een school met veel allochtone leerlingen en met in de wandelgangen geen goede naam. Sinds afgelopen voorjaar is Marco Brinkhuis daar directeur met de speciale opdracht om het onderwijs te vernieuwen, om de school een afspiegeling van de wijk te laten zijn en om het aantal leerlingen boven de 300 te brengen. Hij is daar voortvarend mee bezig. Zo gaat vanaf 1 februari 2010 op de school het 'fasenonderwijs' van start. Dit betekent dat de kinderen twee keer per jaar over gaan en er geen 8 groepen, maar 16 fasen zijn. Met het 'fasenonderwijs' kan de school zich goed richten op differentiatie binnen het onderwijs en dus aansluiten op de verschillen tussen de kinderen.

Op 1 februari zal de school ook officieel een nieuwe naam krijgen: OBS de Klimroos. Samen met een communicatieadviseur krijgt de PR en externe communicatie vorm. Zo is er een nieuwe folder en wordt er een nieuwe website ontwikkeld.

Om de school ook een afspiegeling te laten zijn van de wijk is er contact gelegd met Alleato. Op twee voorlichtingsavonden heeft Alleato informatie gegeven over hetgeen een ouderinitiatief doet, wat voor ervaringen Alleato heeft met het opzetten van een ouderinitiatief en welke ondersteuning Alleato biedt aan een ouderinitiatief. Enkele ouders gaven toen al aan interesse voor een dergelijk initiatief te hebben.

Sinds eind 2009 is een groep ouders actief om te zorgen dat de leerlingenpopulatie een afspiegeling van de wijk wordt. Zij ontwikkelden hierover een folder voor andere ouders en hadden meteen al veel andere ideeën om mensen te enthousiasmeren voor de Klimroos. Zo gaan zij kinderdagverblijven actief benaderen en zorgen zij dat hun activiteiten op de website staan.

Een citaat uit hun folder geeft goed aan waarom deze ouders zich inzetten:

“Wij zochten een goede school voor onze kinderen en hebben ze een tijd geleden ingeschreven bij een school in een andere wijk. Toch ging er iets knagen: het voelt raar om jarenlang voorbij de buurtschool te fietsen om onze kinderen naar een andere school te brengen. Daarom zetten wij ons nu in om te helpen van de buurtschool een school te maken waar onze kinderen zich veilig en gedegen kunnen ontwikkelen.”

Voor verder informatie zie de website www.obsdeklimroos.com.

Gemeentelijk beleid

Subsidie voor ouderinitiatieven

In september 2009 ontvingen alle initiatiefnemers van een ouderinitiatief een brief van de gemeente waarin zij aangaf ouderinitiatieven gemengde scholen zeer op prijs te stellen. Daarom stelt de gemeente voor het schooljaar 2009-2010 middelen ter beschikking om zo de vorming van gemengde scholen te blijven stimuleren. Dit betekent concreet een subsidiebijdrage van € 2000 per ouderinitiatief en advies en ondersteuning van lopende ouderinitiatieven door Alleato. De voorwaarde die de gemeente hieraan verbindt, is dat u als OIG een activiteitenplan maakt en samenwerkt met het schoolteam. De meeste ouderinitiatiefgroepen hebben inmiddels een plan gemaakt of zijn hiermee bezig.

De subsidie kunt u verkrijgen door uw activiteitenplan in te leveren van bij de gemeente Utrecht, t.n.v. de heer M. Jaater (e-mail: m.jaater@utrecht.nl) of per post: de heer M. Jaater, Dienst Maatschappelijke Ontwikkeling Afdeling Onderwijs, Postbus 2158, 3500 GD Utrecht. Telefoon: 030-2862650. DMO geeft er de voorkeur aan dat de subsidie gestort wordt op een rekening van de school, geormerkt als budget Ouderinitiatiefgroep.

Klankbordgroep Integratie in het onderwijs

Integratie in het onderwijs is een belangrijk thema binnen de Utrechtse Onderwijs Agenda. De gemeente Utrecht heeft daarom ook een specifiek plan voor integratie in het onderwijs. Het ondersteunen van ouderinitiatieven valt onder dit plan. De gemeente heeft een klankbordgroep met vertegenwoordigers van ouderinitiatieven opgericht. Deze klankbordgroep zal meedenken met de Werkgroep Integratie. In die Werkgroep zitten vertegenwoordigers van de gemeente, van de schoolbesturen (SPO, PCOU, KSU en overige) en van de welzijnsorganisaties (Portes, Cumulus, Doenja). Vertegenwoordigers van bestaande en nieuwe ouderinitiatieven die zich inzetten voor gemengde scholen kunnen in deze klankbordgroep participeren. Caroline Vonk van de Stichting Kleurrijke Scholen zal als externe adviseur de klankbordgroep ondersteunen.

Alle ouders die betrokken zijn bij het project Ouderinitiatieven gemengde scholen Utrecht worden bij deze nogmaals uitgenodigd om aan de startbijeenkomst op 10 februari deel te nemen (9.30-11.00u). U kunt zich hiervoor aanmelden bij de heer M. Jaater via m.jaater@utrecht.nl of via 030-2862650.

Conferentie Kleur in de klas

Op 14 oktober jl. organiseerde Forum de landelijke conferentie Kleur in de klas! Centraal stond het tegengaan van segregatie in het basisonderwijs. De conferentie werd bijgewoond door staatssecretaris Sharon Dijksma van Onderwijs. Zij meldde onder andere dat ouders *'de motor [zijn] in het bestrijden van segregatie in het basisonderwijs. Zelfs de meest glossy informatiefolders kunnen nooit concurreren met de overtuigingskracht van ouders die in een persoonlijk gesprek met andere ouders het belang en de meerwaarde van gemengde scholen aan de orde stellen. Ouders moeten dan ook volop de ruimte krijgen om zich hiervoor in te zetten'*. Aldus de staatssecretaris.

Andere onderwerpen die aan bod kwamen waren de ervaringen met de scholencarrousel in Den Haag, met centrale aanmelding in Deventer, een maximum stellen aan de schoolgrootte, het beperken van de uitbreiding van witte scholen, het belang van een oudercoördinator als verbinding tussen ouders en leerkrachten, het creëren van ontmoetingspunten in de wijk waar kan worden gesproken over nut, noodzaak en invulling van de gemengde school.

Betreffende de ouderinitiatieven werd gezegd dat mond-op-mond reclame het belangrijkste middel was om een gemengde school te realiseren. Daarbij moet het uitgangspunt zijn dat de school aantrekkelijk is voor alle ouders. Dus de school moet zich niet profileren als achterstandsschool. Daarnaast werd gezegd dat de rol van de gemeente essentieel is in het tegengaan van segregatie.

Een postcodebeleid of plaatsingsbeleid is daarbij een van de middelen die getest worden in de pilots in diverse steden.

Het volledige verslag van de conferentie Kleur in de klas! is te vinden op:

http://www.forum.nl/LinkClick.aspx?fileticket=dl_0UigXAFk%3d&tabid=237

Landelijk beleid

Integratiebrief Minister van der Laan

“Geen nieuwe maatregelen maar wel de visie van het kabinet op integratie” aldus de NRC op 17 november 2009 over de Integratiebrief van minister Van der Laan naar Tweede Kamer.

De minister van Wonen, Wijken en Integratie schetst in de Integratiebrief de genomen maatregelen en het beleid in de nabije toekomst.

In de brief stelt het kabinet dat zij streeft naar een samenleving waarin iedereen meedoet en meetelt, wat hun afkomst, traditie of religie ook is. Daarbij is onder andere ontmoeting van groot belang. Waar mensen samenwerken aan oplossingen, krijgen zij iets gemeenschappelijks, en mede daardoor ontstaat ook ruimte voor verschillen. Specifiek wordt gewezen op het belang van ontmoetingen tussen ‘witte’ scholen en scholen met een niet-westerse achtergrond. Via samenwerkingsverbanden met scholen waarop ook kinderen zitten uit andere culturen en met andere levensovertuigingen kan zowel ontmoeting als de overdracht van democratisch gedachtegoed worden bevorderd.

Ook wordt in de brief gemeld dat de praktijk laat zien dat ouderinitiatieven fragiel en vaak niet duurzaam zijn. Zij hebben voldoende ondersteuning nodig. Voor het slagen van deze initiatieven is het noodzakelijk dat gemeenten en scholen de urgentie voelen en tijdig ingrijpen. Zij hebben ook de wettelijke opdracht over segregatie in het onderwijs te overleggen en afspraken te maken.

<http://www.vrom.nl/pagina.html?id=45038>

of http://www.forum.nl/paoo/Home_PAOO/NewsListId/10/NewsItemId/109/

Overleg kamercommissie over Segregatie in het onderwijs, Den Haag

Op 20 januari 2010 heeft de Vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap vergaderd over segregatie in het onderwijs.

In het Kamercommissieoverleg waren verschillende partijen vertegenwoordigd, de staatssecretarissen Sharon Dijkema en Marja van Bijsterveldt van OCW en minister Eberhard van der Laan van Wonen, Wijken en Integratie.

De bijeenkomst liet een duidelijke ideologische strijd zien tussen het CDA en de VVD enerzijds en SP, PvdA en Groenlinks anderzijds over de rol die de overheid op het gebied van desegregatie van het onderwijs moet spelen. Daarbij ging het om de keuze voor een aanpak van ‘onderop’ (alleen ouders en scholen ondersteunen, op de kwaliteit van onderwijs inzetten) of van ‘bovenaf’ (bijv. meer regierol van gemeenten). De VVD wilde alles eigenlijk op zijn beloop laten en alleen ouders ondersteunen. De keuzevrijheid van ouders is heilig voor deze partij. Het CDA wilde met name aan huisvesting van ‘zwarte’ scholen iets doen en geloofde ook niet in dwang, maar in overleg tussen gemeente en schoolbesturen.

De linkse partijen pleitten voor veel meer maatregelen van de overheid om gemengde scholen te bevorderen zoals een centraal aanmeldmoment, dubbele wachtlijsten, acceptatieplicht, gecontroleerde spreiding van kansrijke en kansarme leerlingen. Zij gaven aan dat dit tot een eerlijker verdeling van keuzevrijheid van ouders leidt, omdat allochtone ouders hun kind vaak later inschrijven, waardoor ze niet naar de school van hun keuze kunnen gaan.

Sharon Dijksma gaf aan bereid te zijn om verdergaande wetgeving te gaan invoeren om segregatie in het onderwijs tegen te gaan. In de zomer staat een tussenevaluatie gepland van de pilots gemengde scholen die in een aantal steden, waaronder Utrecht, lopen.

Op basis van deze evaluatie wil Sharon Dijksma na de zomer met een 'proeve van wetgeving' komen, een voorlopig wetsvoorstel dat gemeenten meer mogelijkheden geeft om bij voldoende meerderheid schoolbesturen te dwingen mee te werken aan bepaalde maatregelen op het gebied van wachtlijsten, centraal aanmeldmoment e.d. Het Ministerie van OCW gaat ook in 2010 bijeenkomsten over gemengde scholen organiseren voor verschillende groepen en in het najaar een brede conferentie voor gemeenten, schoolbesturen, scholen en ouders. Dijksma gaf aan dat het belangrijk is om ouders te laten meedenken over gemeentelijk beleid op het gebied van gemengde scholen.

In het overleg bleek dat het budget dat voor huisvesting van scholen bestemd is niet altijd voor huisvesting gebruikt wordt. Ook gaf het Ministerie van OCW aan verantwoording te gaan vragen aan scholen over de besteding van achterstandsgelden (scholen met veel achterstandsleerlingen krijgen extra geld via de zogenaamde gewichtenregeling).

Er werd ook opgemerkt dat het werken met een centraal aanmeldpunt of aanmeldmoment niet goed werkt als er veel zwakke scholen in een wijk zijn. Sharon Dijksma kondigde aan dat er meer absolute normen komen voor de beoordeling van scholen door de Onderwijsinspectie.

Aankondigingen

Debat Tumult – Meedoen in een diverse stad

Op 9 februari organiseert Tumult een debat over 'Meedoen in de diverse stad' in samenwerking met Saluti, Movisie, Forum en Alleato. Alleato zal een inleiding houden over gemengde scholen en de rol van de gemeente. De bedoeling is om daarna in discussie te gaan met de aanwezige politieke partijen uit Utrecht en het publiek.

Locatie: Tumult debatcentrum, Domplein 5, Utrecht

Datum: 9 februari 2010, 20.00-22.00u

Conferentie Ruimte voor Toekomst: interetnische ontmoetingen

Op 18 februari organiseert het Ministerie van Wonen, Wijken en Integratie (WWI) de Conferentie Ruimte voor Toekomst. Deze conferentie is een initiatief van **Ruimte voor Contact**, een stimuleringsregeling van de Minister van WWI om op lokaal niveau activiteiten te stimuleren waarin autochtonen en allochtonen elkaar ontmoeten. Wat heeft vier jaar stimuleren van duurzame interetnische ontmoetingen opgeleverd? Tijdens de conferentie kunt u luisteren naar inleidingen van experts op het gebied van interetnische ontmoeting binnen de sectoren sport, kunst, wijk, fysieke ruimte en onderwijs. In themasessies kunt u nader ingaan op de aanpak van succesvolle projecten uit deze sectoren. Voor meer informatie:

http://www.forum.nl/Agenda/Overzicht_2009/EventListId/9/EventId/204/

Gemengde Scholen Top - Den Haag

Op 18 februari organiseert de Ambassadeur Gemengde Scholen en FORUM de gemengde Scholen Top Den Haag, in samenwerking met o.m. het Platform Allochtone Ouders en Onderwijs (PAOO) Den Haag. De volgende vragen komen aan de orde:

- Welke maatregelen worden er op gemeentelijk beleidsniveau genomen om de toenemende segregatie in wonen en onderwijs tegen te gaan?
- In hoeverre kan segregatie binnen het onderwijs in Den Haag toegeschreven worden aan de samenstelling van de buurt?
- Hoe kunnen de gemeente en de schoolbesturen komen tot een effectieve aanpak van gelijke kansen voor toegang op voorkeursscholen
- Wat kunnen scholen doen om een kleurrijke samenstelling van hun leerlingenpopulatie te krijgen?

- Welke rol kunnen actieve ouders spelen om andere ouders voor te lichten en te motiveren voor een weloverwogen schoolkeuze?

Zie voor het programma: <http://www.forum.nl/Agenda/Agenda/EventListId/5/EventId/209/>

Praktische tools

Argumentenkaart Gemengde Scholen

Op 23 november jl. organiseerde het Kenniscentrum Gemengde Scholen in samenwerking met de Argumentenfabriek een bijeenkomst in Utrecht. De Argumentenfabriek is een organisatie die complexe onderwerpen inzichtelijk maakt door middel van de zogenaamde 'argumentenkaart'. Zie ook www.argumentenfabriek.nl.

Verschillende mensen, zoals ouders, beleidsmedewerkers, schoolbesturen, schooldirecties met deskundigheid rond het thema segregatie waren voor de bijeenkomst uitgenodigd. Alleato was hierbij ook aanwezig. In opdracht van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap werden argumenten voor en tegen gemengde scholen in kaart gebracht. Kijk voor de argumentenkaart op www.gemengdescholen.nl onder de link Documenten. Voor meer informatie: Joanne Penning, adviseur Alleato, joanne.penning@alleato.nl, tel 030-2313833.

Stichting Kleurrijke Scholen is bezig met het maken van **praktische informatiebladen**. De eerste is beschikbaar op: <http://www.kleurrijkescholen.nl/praktisch>

Het Kenniscentrum gemengde scholen (www.gemengdescholen.nl) heeft een **stappenplan** ontwikkeld voor **(beginnende) ouderinitiatiefgroepen**. Daarover is een korte flyer en een meer uitgebreide brochure beschikbaar (zie onder de link Stappenplan). De brochure bevat een stappenplan voor ouderinitiatieven om scholen meer gemengd te maken. Ook worden enkele voorbeelden van geslaagde initiatieven beschreven. Het Kenniscentrum gemengde scholen komt in februari 2010 met brochures over de volgende onderwerpen:

- brochure over aanmeldbeleid
- brochure & filmpje over vriendschapsscholen
- brochure & filmpje over scholen carrousels
- handreiking voor een verdiepende aanpak op scholen die (recent) gemengd zijn

Tips voor ouderinitiatieven staan ook op de website voor ouderinitiatieven van de gemeente Rotterdam (www.eenschooldichtbij.nl).

Kennisbankje

Alleato heeft een "kennisbankje" opgezet met informatie over ouderinitiatieven en gemengde scholen. Zie: <http://www.alleato.nl/page/19> (en klik op "Download praktische achtergrondinformatie voor ouderinitiatiefgroepen")

In NRC van 16 januari 2010 publiceerde Anja Vink een artikel over gemengde scholen en het feit dat Nederland een van de meest gesegregeerde onderwijssystemen in Europa heeft. Zij waarschuwt voor het toenemend aantal 'scholen voor de armen' en pleit actief spreidingsbeleid en voor dubbele wachtlijsten voor 'arme' en 'niet-arme' kinderen. Het volledige artikel vind je hier: <http://www.nrc.nl/opinie/article2460503.ece>

Marjon Bolwijn (2009) Gemengde scholen vergt onderhoud. De Volkskrant, 22 september 2009. http://www.volkskrant.nl/binnenland/article1292762.ece/Gemengde_school_vergt_ouderhoud
 Marjon Bolwijn (2009) Ouders kunnen 'witte vlucht' onderwijs keren. De Volkskrant, 22 september 2009
http://www.volkskrant.nl/binnenland/article1292662.ece/Ouders_kunnen_witte_vlucht_ouderwijs_keren